

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 11Co/69/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8211203081
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 03. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Šamo
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2013:8211203081.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Šama a sudcov JUDr. Romana Tótha a JUDr. Jozefa Škraba v právnej veci žalobcu: Slovak Telekom, a.s., Karadžičova 10, Bratislava, IČO: 35 763 469, zastúpený JUDr. Oliverom Balážom, advokátom, so sídlom Zámocká 10, Bratislava, proti žalovanému: D. H., nar. XX. X. XXXX, bývajúcí v R., ul. M. U. XX, za účasti vedľajšieho účastníka na strane žalovaného: Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, so sídlom Važecká 16, Prešov, IČO: 42 176 778, zastúpený JUDr. Ambrózom Motykom, advokátom, so sídlom Nám. SNP 7, Stropkov, o zaplatenie 696,57 eur s prísl., o odvolaní žalobcu a vedľajšieho účastníka proti rozsudku Okresného súdu Bardejov č. k. 4C/158/2011 - 96 zo dňa 16. 4. 2012, jednomyseľne takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok súdu prvého stupňa v jeho napadnutej časti, t.j. vo výroku o zamietnutí žaloby a vo výroku o trovách konania.

Žalovanému n e p r i z n á v a náhradu trov odvolacieho konania.

Žalobca je p o v i n n ý nahradiť vedľajšiemu účastníkovi na účet jeho právneho zástupcu trovy odvolacieho konania vo výške 54,97 eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

Súd prvého stupňa napadnutým rozsudkom zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi istinu 115,68 eur spolu s 9 % ročným úrokom z omeškania od 12. 10. 2010 do zaplatenia v lehote 3 dní od právoplatnosti rozhodnutia a v prevyšujúcom rozsahu žalobu zamietol.

Vyslovil, že žalobca a žalovaný nemajú právo na náhradu trov konania. Žalobcu zaviazal zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi trovy konania vo výške 142,28 eur v lehote 3 dní od právoplatnosti rozhodnutia. V odôvodnení rozsudku uviedol, že žalobca sa domáhal proti žalovanému zaplatenia sumy 696,57 eur spolu s 9 % ročným úrokom z omeškania z istiny od 12. 10. 2010 do zaplatenia a náhrady trov konania. Toto požadoval z titulu neuhradenej ceny poskytnutých služieb a zmluvnej pokuty. Z požadovanej istiny tvoril nárok žalobcu 115,68 eur za neuhradené služby a suma 580,89 eur ako zmluvná pokuta.

Do konania vstúpil vedľajší účastník na strane žalovaného a navrhol žalobu v časti zmluvnej pokuty zamietnuť pre neprijateľnosť zmluvnej podmienky.

Na základe vykonaného dokazovania súd prvého stupňa zistil skutkový stav, podľa ktorého právny predchodca žalobcu spoločnosť T-Mobile Slovensko a.s. (ktorá sa Zmluvou o zlúčení vo forme notárskej

zápisne č. N 187/2010, Nz 21818/2010, NCRI 22142/2010 zo dňa 17. 6. 2010, uzatvorenej so spoločnosťou Slovak Telecom a.s., zlúčila a žalobca sa tak stal univerzálnym právnym nástupcom), uzavrel so žalovaným dňa 4. 9. 2009 Zmluvu o pripojení č. 3368468 a dňa 5. 9. 2009 Zmluvu o pripojení č. 3368573, neoddeliteľnou súčasťou ktorých boli Všeobecné zmluvné podmienky podniku a na základe ktorej sa podnik zaviazal poskytnúť účastníkovi svoje služby a účastník sa zaviazal za ne zaplatiť cenu na základe Cenníka, ktorý bol tiež neoddeliteľnou súčasťou zmluvy. Žalovanému bola poskytnutá SIM-karta s prideleným telefónnym číslom XXXXXXXXXX. Dňa 5. 9. 2009 právny predchodca žalobcu spoločnosť T-Mobile Slovensko a.s. uzavrel so žalovaným dodatok k vyššie uvedenej zmluve o pripojení, predmetom ktorého bol program Účastník 55Viac. V tabuľke č. 1 Dodatku k zmluve o pripojení si účastníci zmluvy dohodli zmluvnú pokutu vo výške 248,95 eur a viazanosť po dobu 24 mesiacov. Právny predchodca žalobcu poskytol žalovanému mobilný telefón zn. Sony Ericson S 312 za zníženú kúpnu cenu 1,- euro vrátane DPH. Dňa 4. 9. 2009 právny predchodca žalobcu T-Mobile Slovensko a.s. uzavrel so žalovaným Dodatok k zmluve o pripojení č. 3368468. V tabuľke č. 1 Dodatku k zmluve o pripojení č. 3368468 si účastníci zmluvy dohodli zmluvnú pokutu vo výške 331,94 eur a viazanosť po dobu 24 mesiacov. Právny predchodca žalobcu poskytol žalovanému telefón zn. Samsung U 600 Black za zníženú kúpnu cenu 1,- euro vrátane DPH. Žalovaný si riadne a včas neplnil zmluvné povinnosti, nezaplatil právnenému predchodcovi žalobcu vystavené faktúry za poskytnuté služby v období od 22. 8. 2009 do 21. 12. 2009. Faktúrou zo dňa 22. 9. 2009 splatnou 11. 10. 2009 vyúčtoval žalobca žalovanému 7,73 eur za poskytnuté služby za obdobie od 22. 8. 2009 do 21. 9. 2009. Faktúrou zo dňa 22. 10. 2009 splatnou dňa 11. 11. 2009 vyúčtoval žalobca žalovanému 39,01 eur za poskytnuté služby za obdobie od 22. 9. 2009 do 21. 10. 2009. Faktúrou zo dňa 22. 11. 2009 splatnou 11. 12. 2009 vyúčtoval žalobca žalovanému 67,28 eur za poskytnuté služby za obdobie od 22. 10. 2009 do 21. 11. 2009. Faktúrou zo dňa 22. 12. 2009 splatnou 11. 1. 2010 vyúčtoval žalobca žalovanému 1,66 eur za poskytnuté služby za obdobie od 22. 11. 2009 do 21. 12. 2009. Pokusom o zmier zo dňa 30. 12. 2009 právny predchodca žalobcu žalovaného vyzval na zaplatenie dlžnej sumy, ktorá pozostávala zo sumy 115,68 eur a na splnenie tejto povinnosti mu určil lehotu do 12. 1. 2010 s tým, že ho upozornil aj na právo požadovať zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 580,89 eur. Zároveň mu oznámil, že ak v uvedenej lehote svoj záväzok neuhradí, spoločnosť T-Mobile Slovensko a.s. s účinkami odo dňa nasledujúceho po uplynutí tejto lehoty odstupuje od zmluvy o pripojení. Žalovaný svoj záväzok v určenej lehote neuhradil, preto faktúrou zo dňa 22. 9. 2010 splatnou 11. 10. 2010 vyúčtoval žalobca žalovanému zmluvnú pokutu vo výške 580,89 eur. Súd ďalej v rozhodnutí citoval ust. § 42 ods. 1, § 42 ods. 2 písm. a), b), § 42 ods. 4 písm. b), § 43 ods. 1, 2 zák. č. 610/2003 Z.z., ďalej ust. § 488, ust. § 517 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, ust. § 3 ods. 1, 2 Nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z.. S ohľadom na vykonané dokazovanie mal za nepochybne zistené, že žalovaný neuhradil svoj dlh voči žalobcovi vo výške 115,68 eur zodpovedajúci službám, ktoré mu poskytol právny predchodca žalobcu za obdobie od 22. 8. 2009 do 21. 12. 2009. Súd ho teda zaviazal v zmysle prvého výroku rozsudku k zaplateniu uvedenej sumy. Z vykonaného dokazovania mal súd prvého stupňa za preukázané, že žalovaný bol v omeškaní so svojim peňažným záväzkom už v deň po splatnosti príslušnej faktúry, a to zo sumy 7,73 eur od 12. 10. 2009, zo sumy 39,01 eur od 12. 11. 2009, zo sumy 67,28 eur od 12. 12. 2009 a zo sumy 1,66 eur od 12. 1. 2010. Keďže si však žalobca uplatnil nárok na úroky z omeškania z celej sumy nezaplatených služieb až od 12. 10. 2010, teda neskôr, súd mu ich priznal v celom uplatnenom rozsahu s prihliadnutím k zásade dispozíčnosti.. Dňa 12. 10. 2010 bola základná sadzba ECB vo výške 1 %, žalobca má teda právo na 9 % ročné úroky z omeškania, čo si aj žalobca správne uplatnil. V prevyšujúcom rozsahu ohľadne nároku na zmluvnú pokutu s príslušenstvom však súd žalobu zamietol s poukazom na ust. § 52, ust. § 53 ods. 1, 5, ust. § 54, ust. § 544 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka. Poukázal na to, že súdu prináleží súdna kontrola zmluvných podmienok s cieľom vylúčiť zo života bežných ľudí nepríjemné podmienky, ktoré zhoršujú kvalitu života a tak naplniť cieľ čl. 6 Smernice Rady č. 93/13/EHS. Základným princípom spotrebiteľských zmlúv je, že nesmú obsahovať neprijateľnú podmienku, teda také zmluvné dojednanie, ktoré spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, a to pod sankciou absolútnej neplatnosti takejto podmienky. Zákonodarca v Občianskom zákonníku v súvislosti s nerovnováhou v právnom pomere medzi spotrebiteľom a dodávateľom uzákonil v § 53 Občianskeho zákonníka ustanovenia, na základe ktorých ich nesmie obsahovať spotrebiteľská zmluva. Občiansky zákonník vychádza pri zákaze neprijateľných zmluvných podmienok z toho, že v spotrebiteľských zmluvách často vystupujú nerovné subjekty a v ust. § 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka vypočítava indikatívne, čo sa za neprijateľnú podmienku považuje. Súd na základe vykonaného dokazovania uviedol, že zmluvné podmienky dohodnuté v čl. 1 a čl. 4 Dodatku k zmluve o pripojení č. 3368468 uzavretej medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným dňa 4. 9. 2009 a Dodatku k zmluve o pripojení č. 3368573 uzavretej medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným dňa 5. 9. 2009, sú pre rozpor s § 53

Občianskeho zákonníka neplatné, pretože spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech žalovaného ako spotrebiteľa. Nebolo možné dospieť k názoru, že by boli tieto podmienky individuálne dojednané. Dodávateľ, teda žalobca, v konaní skutočnosť, že ide o individuálnu dohodu medzi účastníkmi, nepreukázal. Žalobca (resp. jeho právny predchodca) ponúkol svoje služby prostredníctvom štandardnej typovej zmluvy, ktorá bola vopred pripravená a spotrebiteľ zmluvné podmienky nemohol ovplyvniť, pričom výška zmluvnej pokuty ostala v nezmenenej výške bez ohľadu na to, aký čas zostáva do doby viazanosti. V konkrétnom prípade žalovaný ako spotrebiteľ uzatvoril zmluvu o pripojení, v rámci ktorej sa s právnym predchodcom žalobcu v dodatku k tejto zmluve dohodol o povinnosti zaplatiť v prípade, ak poruší zmluvnú povinnosť, zmluvnú pokutu vo výške 331,94 eur, resp. vo výške 248,96 eur. Obsahom dodatku bolo porušenie akejkoľvek povinnosti zo strany žalovaného, a to nielen vymenovaných povinností v čl. 4. Zmluvná pokuta pre právneho predchodcu žalobcu v prípade, ak práve on poruší ustanovenia zmluvy, dodatku alebo Všeobecných obchodných podmienok, však dohodnutá nebola. Nie je možné akceptovať taký stav, v rámci ktorého jedna zo zmluvných strán využíva svoje postavenie na to, že diktuje zmluvné podmienky, ktoré spotrebiteľ alebo bezvýhradne prijme alebo s ním dodávateľ neuzavrie zmluvu. Na druhej strane dodávateľ masívnou reklamnou kampaňou vytvára u spotrebiteľa legitímne očakávanie, že vstupuje do zmluvného vzťahu so zmluvnou stranou, ktorá sa správa korektne. Spotrebiteľ má objektívne iba veľmi nejasnú predstavu o obsahu zmluvných podmienok, a to nielen vzhľadom na veľmi drobné a husté písmo, akým sú podmienky v dodatku k zmluve o pripojení uvedené, ale aj pre slovnú formuláciu jednotlivých zmluvných dojednaní a ich množstvo v jednom súvislom texte. Dohodnuté zmluvné podmienky v dodatkoch k zmluve o pripojení č. 3368468 a č. 3368573 navyše zaväzovali žalovaného k zaplateniu zmluvnej pokuty počas celej doby viazanosti, teda počas 24 mesiacov. Nárok na zmluvnú pokutu mal právny predchodca žalobcu aj v takom prípade, ak by žalovaný porušil zmluvu v posledný deň lehoty, a to v plnej výške, napriek tomu, že dovtedy neporušil žiadne ustanovenie zmluvy. V rámci dojednaní mal žalobca právo na zaplatenie tejto zmluvnej pokuty tak isto aj v prípade, ak by žalovaný napr. bol v omeškaní so zaplatením sumy napr. 10,- eur, a to v plnej výške 331,94 eur, resp. 248,95 eur. Takéto dojednanie nemôže obstať pri právnej úprave § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka upravujúcej spotrebiteľské zmluvy. V tomto prípade súd poukazuje aj na znenie ust. § 53 ods. 4 písm. k) Občianskeho zákonníka, rovnako v rozpore, s ktorým sú uvedené ustanovenia o zmluvnej pokute. Nie je pri súčasnej právnej úprave možné paušálne určiť tak vysokú zmluvnú pokutu za akékoľvek porušenie zmluvného dojednania spotrebiteľom, čo by sa v prípade platnosti takéhoto dojednania vzťahovalo aj na nezaplatenie faktúry, ktorá znie napr. na niekoľko eur. Vo všetkých prípadoch zneli jednotlivé faktúry vystavené žalovanému na sumu, ktorá bola vždy minimálne niekoľkonásobne nižšia, než dohodnutá zmluvná pokuta. Navyiac, a to súd osobitne zdôraznil, zaplatenie zmluvnej pokuty bolo medzi účastníkmi konania dohodnuté v prípade porušenia hoci aj jednej povinnosti žalovaným pri následnom vypojení SIM-karty z prevádzky a okrem prípadu, kedy došlo k zániku zmluvy, bol právny predchodca žalobcu oprávnený pri ďalšom porušení niektorej z povinností žalovaného oprávnený uplatňovať takúto zmluvnú pokutu znova a znova, pokiaľ zároveň nedošlo k zániku zmluvy. Vypojenie SIM-karty účastníka z prevádzky totiž automaticky neznamenalo zrušenie alebo zánik zmluvy, čo pripúšťa aj právny predchodca žalobcu vo svojom pokuse o zmier adresovanom žalovanému. Z jeho obsahu vyplýva možnosť spätnej aktivácie SIM-karty v prípade jej vypojenia. Súd v tejto súvislosti poukázal na znenie čl. 14 Všeobecných zmluvných podmienok spoločnosti T-Mobile Slovensko a.s.. Zmluvná pokuta je právnym inštitútom upraveným v Občianskom zákonníku v ust. § 544 a nasl.. V tomto prípade neprijateľnosť zmluvnej podmienky o dojednaní zmluvnej pokuty spôsobuje neplatnosť tohto dojednaní od začiatku a nespôsobuje predpokladané a dohodnuté právne účinky. Táto skutočnosť nie je v rozpore s ustanoveniami zákona upravujúcimi zmluvnú pokutu, pretože pokiaľ by si účastníci platne dohodli zmluvnú pokutu, v prípade splnenia podmienok by ju povinná zmluvná strana musela zaplatiť. V tomto prípade to však nenastalo a dohoda o zmluvnej pokute v oboch vyššie uvedených článkoch dodatku k zmluve o pripojení č. 3368468 a 3368573 je neplatná. Je nepochybné, že žalovaný užíval služby žalobcu, za ktoré v určitom období neplatil. Za tieto realizované služby však žalobcovi zaplatiť musí, a to podľa tohto rozsudku. Rovnako je nepochybné, že právny predchodca žalobcu žalovanému poskytol oveľa nižšiu kúpnu cenu mobilného telefónu Sony Ericson S 312 a Samsung U 600 black za 1,- euro v oboch prípadoch, tu je však nutné skonštatovať, že tak spoločnosť T-Mobile Slovensko a.s. urobila dobrovoľne, že práve toto bolo účelom jej marketingovej a obchodnej stratégie získať čím väčší podiel na trhu a čím viac zákazníkov pri predmete svojej podnikateľskej činnosti, na druhej strane je však žalobca ako právny nástupca povinný pri dosahovaní svojho základného cieľa, ktorým je zisk, rešpektovať ako práva spotrebiteľa, tak aj zákonnú úpravu. Súd z týchto dôvodov zamietol žalobu na zaplatenie zmluvnej pokuty s príslušenstvom. Žalobca nemá nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 580,89 eur, čo je súčet nárokov na zmluvnú pokutu na základe dodatku k zmluve o pripojení

č. 3368468 a č. 3368573, keďže ju uplatňuje na základe neprijateľnej zmluvnej podmienky. Z tohto dôvodu nemá zároveň ani právo na uplatňované úroky z omeškania. Súd v tejto súvislosti poukázal aj na to, že žalobca napriek skutočnosti, že zmluvné podmienky boli právoplatne vyhlásené za neprijateľné (rozsudkom Okresného súdu Bardejov sp. zn. 4C/162/2011 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 16Co/32/2012) naďalej pokračuje vo vymáhaní nárokov z nich, čo je v rozpore s § 53a Občianskeho zákonníka.

O trovách konania žalobcu a žalovaného súd rozhodol podľa § 142 ods. 2 O.s.p. s tým, že pomerne úspešný žalovaný náhradu trov konania nepožadoval. Súd vedľajšiemu účastníkovi na strane žalovaného priznal pomernú náhradu trov konania vo výške 142,28 eur za 2 úkony právnych služieb jeho právneho zástupcu vykonané v roku 2011 (príprava a prevzatie zastúpenia, podanie vyjadrenia) a 1 úkon vykonaný v r. 2012 (účasť na pojednávaní dňa 16. 4. 2012) podľa § 14 ods. 1 vyhl. č. 655/2004 Z.z.. V prípade plného úspechu vo veci by mal vedľajší účastník na strane žalovaného nárok na odmenu za uvedené úkony v zmysle vyčíslenia v celkovej výške 114,54 eur podľa § 10 ods. 1 vyhl. č. 655/2004 Z.z., pričom súd počítal hodnotu jedného úkonu zo sumy 580,89 eur, ktorú si vedľajší účastník vyčísľil a určil ju na 38,18 eur za úkon. Vedľajší účastník by mal v prípade plného úspechu právo aj na náhradu podľa § 16 ods. 3 vyhl. č. 655/2004 Z.z. v celkovej výške 22,45 eur (2 x 7,41 eur a 1 x 7,63 eur) za každý z uvedených úkonov, čomu zodpovedá 1/100 výpočtového základu v roku 2011 a 2012 za úkony právnej služby advokátovi vedľajšieho účastníka. Vedľajší účastník má právo aj na cestovné náhrady svojho zástupcu podľa § 15 písm. a) vyhl. č. 655/2004 Z.z. za cestu E. - R. a späť osobným motorovým vozidlom právneho zástupcu vedľajšieho účastníka vo výške 15,08 eur (1,321 eur/liter x 0,086 x 70 x 0,18 x 70), ako aj na náhradu za stratu času podľa § 17 uvedenej vyhlášky vo výške 25,24 eur (za 4 polhodiny po 12,71 eur/2). Zástupca vedľajšieho účastníka si v prípade nároku na cestovné a náhradu za stratu času uplatnil iba polovicu výdavkov, pretože v daný deň bol na Okresnom súde Bardejov aj na pojednávaní vo veci sp. zn. 4C/17/2012. Odmena a náhrada hotových výdavkov vedľajšieho účastníka sa zvýšila o 20 % DPH podľa § 18 ods. 3 vyhl. č. 655/2004 Z.z., teda v prípade plného úspechu vo výške 177,49 eur by sa zvýšila o sumu 35,5 eur, keďže advokát vedľajšieho účastníka preukázal, že je platcom tejto dane. Súd prvého stupňa ďalej uviedol, že žalovaný, na strane ktorého vedľajší účastník vystupoval, bol v konaní úspešný čiastočne, a to v pomere 83,4 % k 16,6 %. Vedľajší účastník vstúpil do celého konania a vzhľadom na povahu samotného Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS je irelevantné tvrdenie, že vedľajší účastník vstupuje iba do časti konania týkajúceho sa nároku žalobcu na zmluvnú pokutu. To podľa prijatého záveru súdu nie je možné, pretože sa v tomto konaní konalo o viacerých pohľadávkach rovnakého druhu, ktoré žalobca uplatňoval ako jednu sumu, a preto aj vstup vedľajšieho účastníka sa viaže na celé konania a nie iba na jeho jednotlivú časť. Pomerný úspech teda predstavuje 66,8 %, čo je rozdiel medzi úspechom 83,4 % a neúspechom 16,6 %. Pri zohľadnení tohto pomeru náleží nárok na náhradu trov konania vo výške 142,28 eur, čo predstavuje 66,8 % zo sumy 212,99 eur.

Proti tomuto rozsudku, a to proti výroku o trovách konania podal odvolanie vedľajší účastník na strane žalovaného, navrhol ho zmeniť a priznať mu trovy vo výške 212,99 eur. Mal za to, že nárok žalobcu pozostáva z dvoch samostatných nárokov, konkrétne zo sumy 115,68 eur za nezaplatené elektronické komunikačné služby a zo sumy 580,89 eur za dohodnutú zmluvnú pokutu. Vedľajší účastník nenamietal časť uplatneného nároku žalobcu vo výške 115,68 eur s prísl. za poskytnuté elektronické komunikačné služby. Tieto dva samostatné nároky vyplývajú z rozličného skutkového základu, aj právneho posúdenia, pričom oba nároky by mohli byť predmetom samostatných žalôb. Vedľajší účastník v konaní vystupoval na podporu žalovaného len v konaní o samostatnom nároku žalobcu na zmluvnú pokutu a v rozsahu svojho pôsobenia, kde mal 100 % úspech, si uplatnil aj trovy konania. V tejto súvislosti poukázal na rozhodnutia Súdnej praxe R 28/1970, R 53/1993. Vedľajší účastník mal za to, že bol v konaní o samostatnom nároku žalobcu na zaplatenie zmluvnej pokuty v celom rozsahu úspešný, a preto súd rozhodol nesprávne, ak pri rozhodovaní o trovách vedľajšieho účastníka vychádzal z jeho pomerného úspechu vo veci a priznal mu 66,8 % náhrady trov.

Proti rozsudku podal odvolanie aj žalobca, a to proti 2., 3. a 4. výroku. Navrhol tento zmeniť a zaviazat' žalovaného na zaplatenie sumy 580,89 eur spolu s 9 % ročným úrokom z omeškania od 12. 10. 2010 do zaplatenia v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku, ďalej zaviazat' žalovaného na náhradu trov prvostupňového a odvolacieho konania s tým, že vedľajší účastník na strane žalovaného nemá právo

na náhradu trov konania. Rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádzalo podľa žalobcu z nesprávneho právneho posúdenia veci, pretože súdna prax vyvodila záver, že dojednanie zmluvnej pokuty pre prípad porušenia záväzku záujemcu nespôsobuje takú nerovnováhu v právach a povinnostiach účastníkov zmluvy, ktorá by sa podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka mohla považovať za značnú. Podľa názoru žalobcu aj ust. § 53 ods. 4 písm. k) Občianskeho zákonníka nebolo aplikované správne, pretože v danom prípade nejde o zmluvnú pokutu neprimerane vysokú. Pokiaľ súd považoval zmluvnú pokutu za neprimeranú zmluvnú podmienku z hľadiska jej zaplatenia v rovnakej výške, tu žalobca poukázal, že takýto názor by viedol k tzv. degresívnemu stanoveniu výšky zmluvnej pokuty s ohľadom na dobu plnenia podmienok zmluvy zo strany klientov. V konečnom dôsledku by to znamenalo degradovanie zabezpečovacieho právneho inštitútu na poplatok, čím by sa poprela preventívna aj sankčná funkcia zmluvnej pokuty. Nie je na mieste ani úvaha o tom, že nebola dohodnutá zmluvná pokuta pre dodávateľa. Pripomenul v tejto súvislosti, že práve z dôvodu, že ide o adhéziu zmluvu, sa toto špecifikum (že absentuje sankcia pre dodávateľa) vyvažuje poskytovaním zvýšenej ochrany spotrebiteľa v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka. Poukázal na judikát, podľa ktorého sama skutočnosť, že strany dohodli zmluvnú pokutu pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti iba jednou zmluvnou stranou, neznamená, že takáto dohoda odporuje zásadám poctivého obchodného styku. Ďalej žalobca namietal aj priznanie náhrady trov konania vedľajšiemu účastníkovi. Poukázal na § 10 ods. 2 zák. č. 365/2004 Z.z., podľa ktorého, ak prevezme právnická osoba podľa ods. 1 zastúpenie, poverí niektorého zo svojich členov alebo zamestnancov, aby za zastúpeného v jej mene konal. Z vyššie uvedeného vyplýva, že tieto trovy obligatórne patria len právnickej osobe oprávnenej zastupovať účastníka podľa osobitného predpisu, a to vtedy, ak bude túto právnickú osobu zastupovať jej zamestnanec alebo člen (nie advokát). Aj tu však platí, že žiadna právnická osoba, to znamená ani tá, ktorá zastupuje účastníka na základe zákona ani tá, ktorá ho zastupuje na základe plnomocenstva prostredníctvom svojho zamestnanca, nemá nárok na náhradu ušlého zárobku svojho zamestnanca za čas, ktorý strávil účasťou na pojednávaní. Pod hotovými výdavkami preto treba rozumieť len vecné výdavky a nie výdavky na mzdy.

Vedľajší účastník sa na odvolanie žalobcu vyjadril tak, že navrhol rozsudok súdu prvého stupňa v jeho napadnutej časti ako vecne správny potvrdiť. Vedľajší účastník nesúhlasil s argumentáciou žalobcu ohľadom primeranosti zmluvnej pokuty. Poukázal na to, že v obdobných právnych veciach toho istého žalobcu už opakovane rozhodol o neprijateľnosti zmluvnej pokuty v dodatkoch k zmluvám o pripojení Krajský súd v Prešove, a to pod č. k. 16Co/31/2012 - 42, 16Co/32/2012 - 46, sp. zn. 3Co/26/2012 a sp. zn. 7Co/36/2012. Vzhľadom k uvedeným právoplatným rozsudkom Krajského súdu Prešov, žalobca s poukazom na § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka je povinný zdržať sa používania nekalej podmienky z dôvodu jej neprijateľnosti v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Citované právoplatné rozsudky Krajského súdu v Prešove predstavujú pre žalobcu zákonnú prekážku uplatňovať nárok z neprijateľnej zmluvnej podmienky a zároveň zákonnú prekážku pre súd priznať žalobcovi plnenie z takejto absolútne neplatnej zmluvnej podmienky. Poukázal na rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6Co/91/2011, v ktorom vyslovil stanovisko, podľa ktorého, ak si dodávateľ v inštančnom postupe používania problémovej klauzuly neobháji, je povinný bez ďalšieho zdržať sa jej ďalšieho (opakovaného, súvislého) používania, vrátane uplatňovania plnení z takejto klauzuly. Takýto zákaz explicitne vyplýva z ust. § 53a Občianskeho zákonníka. Nie je pritom významné, či iný súd by v rámci súdnej kontroly bol k dodávateľovi zhovievavejší alebo dokonca by priznal plnenie z takejto podmienky. Pri neexistencii databázy vyhlásených neprijateľných podmienok sa môže bežne stať, že iný súd plnenie pre zmenu prizná. Každopádne však ide o protiprávny stav, za ktorý je zodpovedný dodávateľ, ktorý na súdoch sústavne (porovnaj čl. 7 Smernice Rady č. 93/13/EHS) plnenia z judikovaných neprijateľných zmluvných podmienok uplatňuje a doslova v nie dobrej viere skúša, ktorý súd mu plnenie prizná. Pokiaľ išlo o trovy priznané vedľajšiemu účastníkovi, tu poukázal na to, že ak by nemajetnému združeniu bolo odmietnuté právo na náhradu trov konania, de facto by to znamenalo nemožnosť reálnej ochrany spotrebiteľov na súdoch. Súd pri priznaní trov vedľajšieho účastníka postupoval v súlade s legislatívou EÚ a judikatúrou Súdneho dvora EÚ. O odôvodnenosti priznania trov vedľajšieho účastníka svedčí aj novelizované znenie ust. § 137 O.s.p., ktoré bolo s účinnosťou od 1. 1. 2012 doplnené zák. č. 332/2011 Z.z. o poskytovaní právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi. Medzi trovy konania patrí aj náhrada výdavkov právnickej osoby, ktorá je oprávnená zastupovať v konaní podľa osobitného predpisu. Vedľajší účastník si uplatnil aj náhradu trov odvolacieho konania vo výške 38,18 eur a režíjny paušál vo výške 7,63 eur, k tomu 20 % DPH vo výške 9,16 eur, teda celkovo vo výške 54,97 eur.

Odvolačný súd podľa § 212 ods. 1 O.s.p. prejednal vec v medziach, v ktorých sa odvolatelia domáhali jej preskúmania a vo veci rozhodol v zmysle § 214 ods. 2 O.s.p. bez nariadenia pojednávania.

Odvolačný súd na základe prieskumu dospel k záveru, že ani odvolanie žalobcu a ani odvolanie vedľajšieho účastníka nie je dôvodné.

Súd prvého stupňa náležite zistil skutkový stav a vyvodil z neho aj správny právny záver. Odvolačný súd podľa § 219 ods. 2 O.s.p. sa stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, a preto sa obmedzuje len na konštatovanie správnosti dôvodov rozsudku súdu prvého stupňa a na zdôraznenie správnosti uvádza nasledovné:

Pokiaľ ide o odvolanie žalobcu, v prípade, že dôjde k vysloveniu, že určitá podmienka používaná v spotrebiteľských zmluvách dodávateľom je neprijateľná, ide o ustanovenie procesnej povahy, ktoré v záujme ochrany spotrebiteľov má vzhľadom na obsahnutie zmluvnej podmienky vo výroku rozsudku závažnú povahu. Zmyslom a cieľom tohto procesného ustanovenia je dosiahnuť stav, že keď už raz súdy právoplatne rozhodli a dospeli k záveru o neprijateľnosti zmluvnej podmienky používanej príslušným dodávateľom, dodávateľ sa už nesmie pokúšať opätovne o plnenie z takejto klauzuly, a teda na jej základe uplatňovať voči spotrebiteľom ďalšie nároky. Zmyslom a cieľom ust. § 53a Občianskeho zákonníka je dosiahnuť plošný zákaz ďalšieho používania judikovaných nečestných zmluvných podmienok, vrátane uplatňovania a prijímania plnení z týchto zmluvných podmienok a teda zabrániť tomu, aby dodávateľ pokračoval v nečestnostiach a dehonestoval celý inštitucionálny systém ochrany spotrebiteľa, ktorého treba jednoznačne chrániť. Mobilný operátor nesmie ďalej používať a uplatňovať predmetné zmluvné pokuty voči spotrebiteľom a ani zmluvné podmienky rovnakého významu.

Pokiaľ ide o odvolanie vedľajšieho účastníka proti výroku o trovách konania, tu odvolačný súd tak isto zdôrazňuje správnosť právnych záverov vyslovených súdom prvého stupňa. Úspech vedľajšieho účastníka či neúspech je vždy závislý od úspechu či neúspechu účastníka, na strane ktorého vystupuje. Správne súd prvého stupňa zdôraznil, že v konaní išlo o viaceré pohľadávky rovnakého druhu (peňažné nároky vyplývajúce z jednotlivých faktúr), ktoré žalobca uplatňoval ako jednu sumu, a preto aj vstup vedľajšieho účastníka sa viaže na celé konanie a nie iba na jeho jednotlivú časť.

Odvolačný súd z týchto dôvodov podľa § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa v jeho napadnutej časti, t.j. vo výroku o zamietnutí žaloby a vo výroku o trovách konania.

V odvolacom konaní bol žalovaný úspešný, avšak trovy neuplatnil, a preto mu tieto nemohli byť priznané.

V odvolacom konaní, pokiaľ išlo o odvolanie žalobcu, bol teda žalovaný úspešný a preto, keďže vedľajší účastník uplatnil náhradu trov odvolacieho konania, má na tieto nárok, a to vo výške ako ich vyčíslil, teda v sume 54,97 eur. Tarifná odmena za 1 úkon je 38,18 eur, režijný paušál 7,63 eur, k tomu 20 % DPH vo výške 9,16 eur (§ 142 ods. 1 v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p., § 14 ods. 1 písm. e), § 16 ods. 3 vyhl. č. 655/2004 Z.z.).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.